

Udskriftsdato: 15. december 2025

KEN nr 9073 af 05/02/2016 (Gældende)

Kendelse i sag 61.2015

Ministerium: Erhvervsministeriet

Journalnummer: 15/02443

Kendelse i sag 61.2015

afsagt af Tvistighedsnævnet den 5. februar 2016

A

v/advokat Klara Hoffritz, HK/Privat

mod

B (under tvangsopløsning)

I sagens behandling har som faste medlemmer af Tvistighedsnævnet deltaget landsdommer Tine Vuust (formand), chefkonsulent Simon Neergaard-Holm (DA) og advokat Martin Juul Christensen (LO). Endvidere har som særligt sagkyndige medlemmer deltaget advokat Jakob Mose Poulsen, udpeget af Grakom, og faglig sekretær Anita Reinhardt, udpeget af HK.

Mellem klageren, A, født den 5. oktober 1984, og indklagede, B, blev der den 3. juli 2012 indgået en uddannelsesaftale, hvorefter A skulle uddannes til mediegrafiker med uddannelsesperiode fra den 1. august 2012 til den 31. juli 2015.

Denne sag drejer sig om efterbetaling af løn mv.

A har ved sin faglige organisation, HK/Privat, ved klageskrift modtaget den 2. december 2015, indbragt sagen for Tvistighedsnævnet med påstand om, at indklagede skal betale 505.048,99 kr., subsidiært et mindre beløb, med tillæg af procesrente fra de enkelte ydelsers forfaldstidspunkt.

Den principale påstand er opgjort som forskellen mellem den udbetalte løn og feriegodtgørelse og et lønkrav opgjort ud fra en månedlig løn på 24.803,53 kr., hvilket svarer til det øvre kvartil i udtræk fra Danmarks Statistik i 2013 baseret på tal fra 2012 vedrørende lønnen for elever beskæftiget med mediegrafisk arbejde. I den subsidiære påstand indgår et løn- og feriepengekrav på i alt 90.887,83 kr., der er opgjort som forskellen mellem den udbetalte løn og feriegodtgørelse og lønnen mv. i henhold til referenceoverenskomstens minimumssatser, der pr. måned udgjorde 12.307 kr. ved uddannelsesforholdets begyndelse, 12.584 kr. pr. 1. marts 2013, 14.303 kr. pr. 1. august 2013, 14.575 kr. pr. 1. marts 2014, 15.970 kr. pr. 1. august 2014 og 16.273 kr. pr. 1. marts 2015. I begge påstande indgår et krav på betaling af 10.000 kr. for mangelfuldt ansættelsesbevis.

Indklagede, der er under tvangsopløsning, har ikke afgivet svarskrift og har heller ikke givet møde under den mundtlige forhandling i Tvistighedsnævnet den 26. januar 2016. Det er over for Tvistighedsnævnet oplyst af likvidator, advokat Tue Lundkvist, at der ikke vil blive givet møde for indklagede, idet man ikke indtræder i sagen.

Sagsfremstilling

Indklagede var uorganiseret og havde ikke indgået kollektiv overenskomst. Den for uddannelsesområdet gældende overenskomst er Funktionæroverenskomsten indgået mellem Grafisk Arbejdsgiverforening og HK.

I denne overenskomst er fastsat ovennævnte lønsatser for unge elever, og om lønnen til elever fremgår endvidere af overenskomstens § 21.5.f. følgende:

”For alle elever gælder, at påbegyndes den praktiske uddannelse efter det fyldte 25. år, aftales lønnen i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den pågældendes hidtidige beskæftigelse og uddannelse. Hvis en af parterne ønsker det, kan lønforholdet aftales under organisationernes medvirken.”

Af uddannelsesaftalens punkt 8 fremgår det, at lønnen udgør den gældende mindstebetaling (sats) for elever fastsat ved kollektiv overenskomst inden for uddannelsesområdet.

Det fremgår af en af A udarbejdet ansøgning til stillingen som mediegrafikerelev bl.a., at han tidligere havde gået på Web-Integrator uddannelsen, hvor han modtog undervisning i HTML, CSS, MySQL og FTP, ligesom han havde arbejdet en del med hjemmesider for både kunder og som en fritidsinteresse.

Retsgrundlag

Af erhvervsuddannelseslovens § 55 fremgår bl.a.:

”Uddannelsesaftalen skal angive den løn, praktikvirksomheden skal betale til elever under praktikophold samt under skoleophold, der er omfattet af aftalen.

Stk. 2. Lønnen skal mindst udgøre den løn, der er fastsat ved kollektiv overenskomst inden for uddannelsesområdet.”

Forklaringer

A har forklaret bl.a., at han forud for uddannelsesforholdet havde gennemført cirka 1 ½ år af den toårige Web-Integrator uddannelse samt arbejdet i to år som tjener på fuld tid. Han sendte sin ansøgning til indklagede i flere omgange. Efter ansættelsessamtalen underskrev han den forud udfyldte uddannelsesaftale, og der blev på intet tidspunkt forhandlet løn. Han fik på grund af virksomhedens lukning forkortet sin uddannelse, således at han afsluttede med svendebrev pr. 30. april 2015.

Procedure

Klager har til støtte for påstanden navnlig anført, at det efter Tvistighedsnævnets kendelse i sag 80.2009 om en lignende overenskomstbestemmelse, som blev stadfæstet af Østre Landsret, må lægges til grund, at der ikke er tale om overenskomstfortolkning, men om hvorvidt parternes konkrete aftale er i overensstemmelse med overenskomstens kriterier. Lønnen er aldrig blevet forhandlet, hvilket er indklagedes risiko. Det må med en overenskomstbestemmelse for voksne elever som den foreliggende antages at være en klar forudsætning, at der skal aftales en højere løn for disse elever end mindstesatserne, jf. herved opmandskendelse af 20. april 1990 og tilkendegivelse i faglig voldgiftssag af 25. august 2004. Organisationerne havde i den konkrete sag mulighed for at lægge et højere lønniveau med baggrund i elevudtrækket fra Danmarks statistik i modsætning til TTU sagen. Lønnen må derfor fastsættes skøns-mæssigt og kan med elevens alder og forudsætninger på tidspunktet for uddannelsesaftalens indgåelse passende fastsættes med udgangspunkt i det øvre kvartil af statistikken til 24.803,53 kr., subsidiært til et mindre beløb.

Tvistighedsnævnets begrundelse og resultat

Ad efterbetalingskravet

Da der ikke er tale om en sag om overenskomstfortolkning, men alene et spørgsmål om fortolkning af den individuelle aftale som anført af klager, er Tvistighedsnævnet kompetent til at behandle sagen.

Tre voterende udtaler:

Det fremgår af overenskomstens § 21.5.f., at voksne elever skal aflønnes efter individuel aftale på baggrund af elevens hidtidige erhvervsmæssige erfaring og uddannelse. Uanset at der heri må antages at ligge

en forudsætning om, at lønnen ofte vil blive aftalt til et højere beløb end overenskomstens mindstesatser, er dette ikke ensbetydende med en ubetinget pligt til at udbetale en højere løn.

Herefter, og idet det efter uddannelsesaftalens indhold må antages, at i hvert fald indklagede havde det udgangspunkt, at lønnen ikke skulle overstige mindstesatsen, findes der ikke grundlag for at give eleven medhold i et lønkrav, der ligger ud over disse satser.

På den baggrund stemmer vi for at tage elevens subsidiære påstand til følge med 80.887,83 kr., hvoraf 35.779,35 kr. udgør feriegodtgørelse, der skal indbetales til FerieKonto, med renter som påstået.

To voterende udtaler:

Vi lægger til grund, at indklagede var forpligtet til at aftale lønnen med klager på baggrund af klagers hidtidige beskæftigelse og uddannelse. Vi finder det endvidere ubetænkeligt at fastslå, at der ikke blev aftalt en løn ud fra principperne i overenskomsten. Efter klagers forklaring samt den fremlagte jobansøgning til elevstillingen lægger vi desuden til grund, at klager havde kompetencer, som burde have været vurderet ved lønnens fastsættelse. Af disse grunde og i øvrigt af de af klager anførte grunde stemmer vi for at give klager medhold i den principale påstand.

Ad godtgørelse for mangelfuldt ansættelsesbevis

Tre voterende udtaler:

Uddannelsesaftalen angiver i relation til, hvilken overenskomst der er gældende på overenskomstområdet, alene "GA", hvilket ikke er en fyldestgørende beskrivelse af overenskomsten og udgør en mangel i ansættelsesbevislovens forstand.

Under hensyn til på den ene side manglens karakter, som i den konkrete sag har medført risiko for tab af rettigheder, og til på den anden side forholdets undskyldelige karakter, finder vi, at godtgørelsen efter ansættelsesbevisloven passende kan fastsættes til 7.500 kr.

To voterende udtaler:

Vi finder, at en eventuel godtgørelse efter ansættelsesbevisloven bør udmåles til et lavere beløb.

Der afsiges kendelse efter stemmeflertallet, således at eleven får medhold i et krav på i alt 88.387,83 kr. med renter som påstået.

T h i b e s t e m m e s:

B skal inden 14 dage til A betale 88.387,83 kr., hvoraf 35.779,35 kr. skal indbetales til FerieKonto, med renter fra de enkelte ydelsers forfaldsdato.

Denne kendelse kan inden 8 uger efter nævnets afgørelse indbringes for domstolene. Såfremt sagen indbringes for domstolene, anmoder Tvistighedsnævnet om at blive underrettet herom, ligesom nævnet gerne vil underrettes om rettens afgørelse.